Приложение 2

СПРАВКА
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТА НА НАРЕДБА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА КОД 071303 „ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕ И ЕЛЕКТРООБЗАВЕЖДАНЕ“
Период на обществените консултации: 6 октомври – 10 ноември 2025 г.

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Центърът за енергийна ефективност ЕнЕфект** Електронна поща	Центърът за енергийна ефективност ЕнЕфект е неправителствена организация с дългогодишен опит, която с дейностите си подкрепя устойчивото енергийно развитие на местно, институционално и национално ниво в България. ЕнЕфект беше от поканените участници в проекта на Министерството на образованието и науката (МОН) „Модернизиране на професионалното образование и обучение“ като член на секторния съвет на уменията в направление ‚Архитектура и строителство“. По време на съвместната работа на съвета бяха актуализирани професиите от направлението, а в последствие и съответните държавни образователни стандарти (ДОС). Участието на ЕнЕфект допринесе за това в новите ДОС за обособената професия Строителство и архитектура да бъдат вписани единици резултати от учене (ЕРУ) (за 2-ра, 3-та и 4-та степен на професионална квалификация), които да изграждат и надграждат знания и умения за енергийна ефективност, екологично и кръгово строителство. В този смисъл, ние от ЕнЕфект, желаем да изразим добрите си впечатления от работата с партньорите по проекта на МОН за модернизиране на професионалното образование и обучение и бихме желали в същия продуктивен тон да изразим позицията си относно приетия ДОС за придобиване на професионална квалификация по професията „Електроснабдяване и електрообзавеждане“. Част от изискванията за успешно прилагане на редица директиви за енергийна ефективност на Европейския съюз (ДИРЕКТИВА (ЕС) 2023/2413 за енергия от възобновяеми източници, ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/127 относно енергийните характеристики на сградите, ДИРЕКТИВА (ЕС) 2023/1791 за енергийна ефективност) целят преодоляване на недостига на умения и повишаването на квалификацията (и възможността за преквалификация) в строителния сектор и секторите на енергийна ефективност и възобновяема енергия. Тези указания са в синхрон с целите на проекта на МОН, които изискват професиите в обновения списък да притежават широка гама от професионални компетентности и професионални роли, които да позволяват адаптивност и мобилност на пазара на труда. Вследствие е идентифицирана и необходимостта от споделени знания между професии, чиито дейности на строителния обект са ключови за постигането на висока енергийна ефективност	Частично	Предложението за добавяне на нова ЕРУ, свързана със сградната обвивка и енергийната ефективност, не се приема, тъй като излиза извън обхвата на професията „Електроснабдяване и електрообзавеждане“ и включва знания и умения, характерни за професиите от направление „Строителство“. Част от тематичните предложения са релевантни за електромонтажните дейности и са бъдат интегрирани в съществуващите ЕРУ чрез конкретизиране на знания и умения, свързани с изпълнение на пробиви, уплътняване и недопускане на нарушения в сградната обвивка при монтаж на електрически кабели и ВЕИ компоненти. Предложението дублира вече включено съдържание, съобразено с професията. ДОС съдържа в ЕРУ 4, 8, 9 и 12 знания и умения за устойчивост, енергиен преход, ВЕИ системи, зарядни станции и съоръжения за съхранение, работа с проектна документация, взаимодействие с други специалисти на обекта. Интеграцията на ВЕИ и енергийна ефективност е включена, в съответствие с Директива (ЕС) 2023/2413. Добавени са знания и умения в РУ 8.1, РУ 9.1, РУ 12.1

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		при финалния продукт. Споделените знания и умения между професиите спомагат за работата в екип и пълноценното осмисляне на проекта и неговите елементи, като: конструкция и сградна обвивка, въздухоплътност, хидроизолация, сградни системи и възобновяеми енергийни източници. А това от своя страна води до по-успешно управление на строителния процес и ресурси, избягват се грешки и прехвърляне на отговорност. В допълнение, работниците с компетенции от различни професии са по-устойчиви на промени, способни да преминават от една професионална роля към друга и да отговарят на търсенето на „зелени“ умения. Съвременните изследвания също подчертават, че енергоефективното строителство и интеграцията на възобновяеми енергийни източници изискват развитие на междудисциплинарни компетентности и ефективна координация между професии в строителния сектор. Инициативата BUILD UP Skills, в която България също е активен участник, и последвалите я проекти последователно показват, че изолираните обучения по отделни специалности са недостатъчни за гарантиране на качеството при дълбокото обновяване. Финалният доклад на проекта NEWCOM заключава, че „работниците и специалистите трябва да имат междудисциплинарна компетентност“, за да осигурят правилна последователност и съгласуваност между дейностите по ограждащата конструкция, ОВК системите и системите на възобновяеми източници на енергия (Austrian Energy Agency, NEWCOM D6.5 Final Report). Подобно, BUILD UP Skills Pillar II Evaluation Report отбелязва, че „съш,ествуваш,ите курсове често не обхваш,ат теми като междудисциплинарна координация между професии“, и препоръчва интегрирани, мултидисциплинарни учебни модули (Trinomics, 2017). Тези изводи се потвърждават и от проектите BUSLeague и Construction Blueprint, които определят междудисциплинарното обучение и координацията между професии като ключови фактори за постигане на високи експлоатационни характеристики, безопасност и комфорт при енергийното обновяване. В резултат от тези констатации, бихме искали да предложим добавянето на нова ЕРУ към ДОС за придобиване на квалификация по професията „Електроснабдяване и електрообзавеждане“, описващи знанията, уменията и компетентностите, необходими за планирането и изпълнението на съвместни дейности в строителния процес, свързани с мерките за енергийна ефективност. Темите на тази ЕРУ представят основните принципи на устойчивото проектиране и строителство на сграда с близко до нулево потребление на енергия, който е действащият стандарт за сградите в България, и обхващат ключови дейности на специалности в инвестиционния процес, насърчавайки интердисциплинарност и споделени знания. ПРЕДЛОЖЕНИЕ за ЕРУ 15. Съобразяване с особеностите на сградната конструкция и изискванията за енергийна ефективност електроснабдяване и електрообзавеждане Знания:		

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
		• Познава основните принципи на сграда с близко до нулево потребление на енергия; • Познава влиянието на топлоизолацията, въздухоплътността и топлинните мостове върху енергийната ефективност и микроклимата; • Познава изискванията и добрите практики за уплътняване на преминавания на тръби, въздуховоди, кабели и анкери през обвивката; • Разпознава основните типове конструкции и решения за топлоизолация, както и за пароконтролиращи и въздухонепропускливи слоеве; • Разграничава различните типове фасадни и покривни конструкции (скатен, плосък покрив, вентилируема фасада, ETICS) и техните особености при монтаж на ВЕИ системи. Умения: • Извършва пробиви през сградната обвивка с минимално компрометиране на топлоизолационния слой и въздухоплътността; • Прилага подходящи материали и техники за възстановяване на непрекъснатостта на топлоизолацията и парокотролиращите и въздухонепропускливите слоеве; • Работи съвместно с други специалисти при изпълнение на работите по изграждане на електроинсталации при преминаване през сградната обвивка. Компетентности: • Осъзнава отговорността си за опазване на целостта на сградната обвивка и нейните изолационни свойства при монтаж на ВЕИ системи и електроинсталации; • Прилага знания за взаимодействието между сградната обвивка и сградните системи; • Съдейства за предотвратяване на грешки при изпълнение, които водят до топлинни мостове, кондензация или загуба на енергия. Критерии за оценяване • Разпознава правилните и неправилните начини за изпълнение на отвори през сградната обвивка; • Обяснява правилната последователност на монтаж и уплътняване при отвори през фасадата или покрива. Средства за оценяване: • Теоретична част – тест и анализ на монтажни системи.		